

İHMAL VE İSTİSMAR ÖĞRETMEN BOYUTU

ÇOCUK İSTİSMARI VE İHMALI

??
?

NEDİR ?

NE DEĞİLDİR ?

ÇOCUK İHMALİ

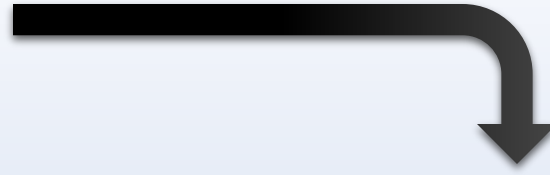

ÇOCUK İHMALİ NE DEMEKTİR ?

Çocuk ihmali başta anne babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinlerin çocuğun beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık ve sevgi gibi temel gereksinimlerini ihmal etmeleri sonucu çocuğun bedensel, duygusal, zihinsel ve toplumsal gelişimlerinin engellenmesidir.

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Çocuğun tıbbi bakımının yapılmaması yada geciktirilmesi.

Evden kovulması

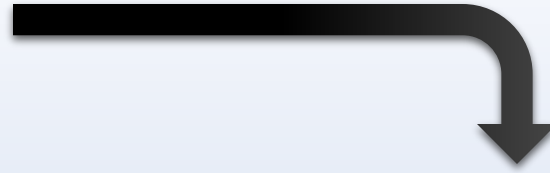
Terk Edilmesi

Beslenme-giyim ve temizliğinin yeterince sağlanmaması

Güvenliğinin sağlanmaması ve tehlikeler maruz bırakılması

ÇOCUK İHMALİ

A) FİZİKSEL İHMAL

Uzun süre başkalarının yanına bırakılması, bakımdan kaçınmak amacıyla sık sık kaldığı yerin değiştirilmesi.

Uzun süre yalnız bırakılması

Evde tehlikelere karşı korunmaması

ÇOCUK İHMALİ

B) EĞİTİMSEL İHMAL

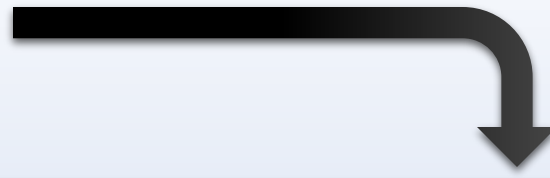
Okuldan kaçmasını yineleyen çocuklara müdahale de bulunulmaması.

Çocuğun uygun olan yaşta gitmesi gereken okullara kaydedilmemesi

Çocuğun uzun süre nedensiz olarak okula gönderilmemesi ve öğrenimine uygun olmayan nedenlerle son verilmesi.

ÇOCUK İHMALİ

C) DUYGUSAL İHMAL

Anne yada babanın
yeterli sevgiyi
göstermemesi

Çocuğun ruhsal
bakımının sağlanmasının
reddedilmesi.

Çocuğun alkol yada başka madde kullanmasına izin verilmesi.
Eşlerden birinin çocuğu kötüye kullanması, diğerinin izin
vermesi.

İHMALE UĞRAMIŞ ÇOCUKLARDA GÖZLEMLENEN DAVRANIŞLAR.

Esnek olamama.
Öğrenime gerekli
ilgiyi göstermeme.
Dikkat Problemleri.
Sosyal izalasyon.
Agresif davranışlar.

Güvensiz bağlanma davranışı
Kolay hayal kırıklığı olma (Früste)
Benlik Saygısı düşüklüğü

ÇOCUK İSTİSMARI

ÇOCUK İSTİSMARI NE DEMEKTİR ?

Çocuk istismarı, çocukların başta anne-babaları olmak üzere, kendilerine bakmakla yükümlü kimseler ve diğer yetişkinler tarafından fiziksel, duygusal, zihinsel veya cinsel gelişimlerini engelleyen yada bedenen veya ruh sağlığına zarar veren, kaza sonucu olmayan, durumlarla karşıkarşıya bırakılmasıdır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Bir kaza olmaksızın
fiziksel travma yada
yaralanmalarla
sonuçlanan herhangi
bir davranış biçimi
olarak tanımlanır.
En sık rastlanan şekli
dayaktır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Genelde disiplin ve cezalandırma amacıyla uygulandığı görülmektedir. Özellikle deri, iskelet sistemi ve ya merkezi sinir sistemi etkilenir. Diğer organlarda büyük oranda zarar görebilir.

FİZİKSEL İSTİSMAR BULGULARI

Çocuk aşırı derecede hassas yada tam tersi duyarsızdır.

Çeşitli şekillerde saklanmaya çalışılan yaralar bulunur. Değişik türde yanık ve kesik belirtileri bulunur. Morarmalar, şiddet izleri.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Duygusal istismar, kişiye duygusal yada ruhsal sağlığını tehlikeye atacak derecede ağır sözlü tehditler yapılması, alay edilmesi yada küçük düşürücü yorumlarda bulunulması, eleştirilmesi, aşağılanması olarak tanımlanabilir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğu her konuda suçlayarak günah keçisi haline getirme, Diğer taciz türleri ile tehdit etme, Genel olarak reddedici ve düşmanca tavır, Katı biçimde cezalandırma.

Duygusal İstismara Neden Olan Başlıca Anne-Baba Davranışları

- Korkutma, yıldırma, tehdit etme,
- Suça yöneltme,
- Duygusal bakımdan ihtiyaçlarını karşılamama,
- Sık eleştirme,
- Çocuktan yaşı ve gelişimsel kapasitesinin üzerinde beklentilerde bulunmak,
- Kardeşler arasında ayırım yapma,
- Küçük düşürme, alay etme, lakap takma
- Aşırı baskı ve otorite kurma

Duygusal İstismara Yol Açan Bazı Öğretmen Davranışları

- Çocukla alay etme,
- Aşağılayıcı ses tonu,
- Ders dışı faaliyetlerden men etme,
- Düşük performansı, başarısızlığı eleştirme,
- İsim takma,
- Okul sonrası ceza olarak ders yaptırma,
- Diğer öğrencilerin çocuğu aşağılamalarına göz yumma,
- Vurma, çimdikleme, kulak çekme vs.
- Öğrenciye bir şeyler fırlatma.

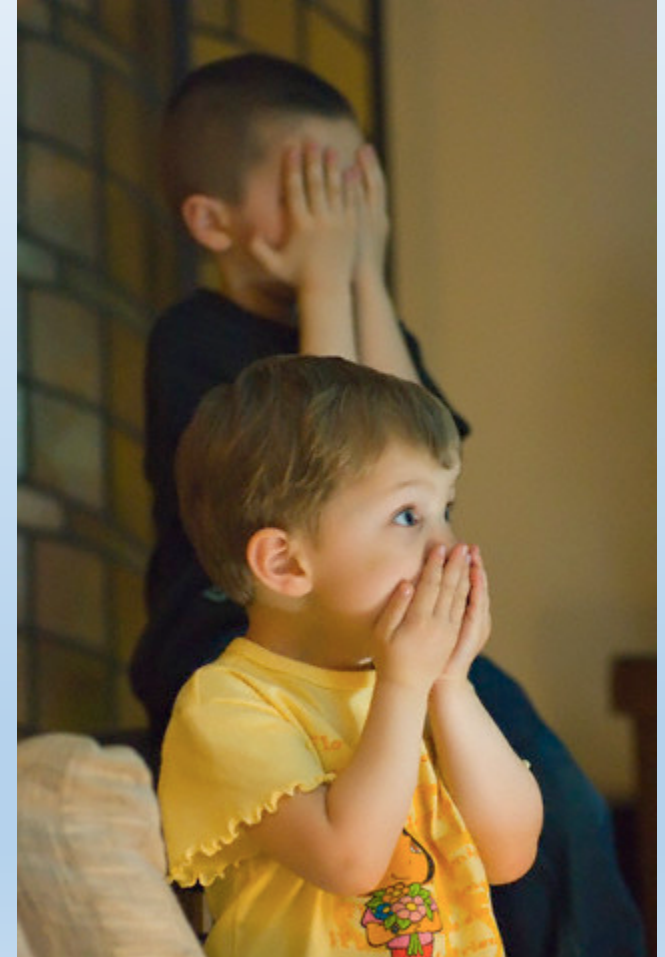
CİNSEL İSTİSMAR (TACİZ)

Çocuğun bir erişkinin cinsel gereksinim ya da isteklerinin doyumunu için cinsel nesne olarak **kullanılması** ya da **kullanılmasına göz yumulması** şeklinde tanımlanmaktadır.

1. DOKUNMA OLMASIZIN YAPILAN İSTİSMAR

Cinsel konularda konuşup, çocuğu şaşırtmak onda korku, bunalım, huzursuzluk yaratmak bu kapsamda ele alınmaktadır. Açık saçık telefon konuşmaları, teşhirciler, röntgenciler doğrudan bir tehlike oluşturmaları da yarattıkları korku ve huzursuzluklarla çocuğa zarar vererek onu istismar etmiş olmaktadır.

2. DOKUNMANIN OLDUĞU CİNSEL İSTİSMAR

Dokunarak yapılan cinsel istismarda genellikle bir yetişkinin bir çocuğun vücuduna cinsel amaçlı dokunması söz konusudur. **Çocuğu cinsel amaçla doğrudan kullanma.**

3. ŞİDDET KULLANARAK YAPILAN İSTİSMAR

Şiddet kullanılarak cinsel amaçla çocuğa dokunulduğunda üncü grup cinsel istismar söz konusu olmaktadır.Şiddet kullanılarak yapılan istismar içinde ırza geçme öldürmede yer almaktadır. ocukta yaşam boyu sürebilecek ve tedavi gerektirecek bir zedelenme oluşturmakta ve hemen müdahale gerektirmektedir.

CİNSEL İSTİSMAR İLE İLGİLİ DOĞRULAR VE YANLIŞLAR

NELERDİR ?

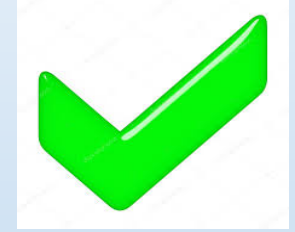

Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biridir. **YANLIŞ**

Aile içinden, o çocuğu tanıyan bir kişi olabilir. **DOğRU**

Hangi anne- babanın istismar yapıp yapmadığını bilmek mümkündür .

YANLIŞ

Sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyi iyi ailelerde de istismar olabilir. **DOğRU**

Her istismar çok zararlı değildir. **YANLIŞ**

Bu nedenle de istismar vakalarının tedavisi önemlidir. **DOĞRU**

Çocuğuna istismar uygulayan anne- baba çocuğunu sevmiyordur. **YANLIŞ**

Çocuğunu seven anne babalarda istismar edebilir. **DOĞRU**

Tüm istismar edenler erkektir . **YANLIŞ**

Kadınlar da istismar edebilir. **DOĞRU**

Sadece kız çocukları cinsel istismara uğrar. **YANLIŞ**

Erkek çocuklar da cinsel istismara uğrar. **DOĞRU**

İstismara uğrayan kişiler tedavi edilemez.

YANLIŞ

Tedavi edilebilir. **DOĞRU**

Tedavi gereği yoktur, zaman herşeyin üstesinden gelecektir. **YANLIŞ**

Benim toplumumda istismar yoktur.

YANLIŞ

Çocuklar olanları daima söyler. **YANLIŞ**

Neden Çocuklar İstismar Edildiklerini Söylenmezler?

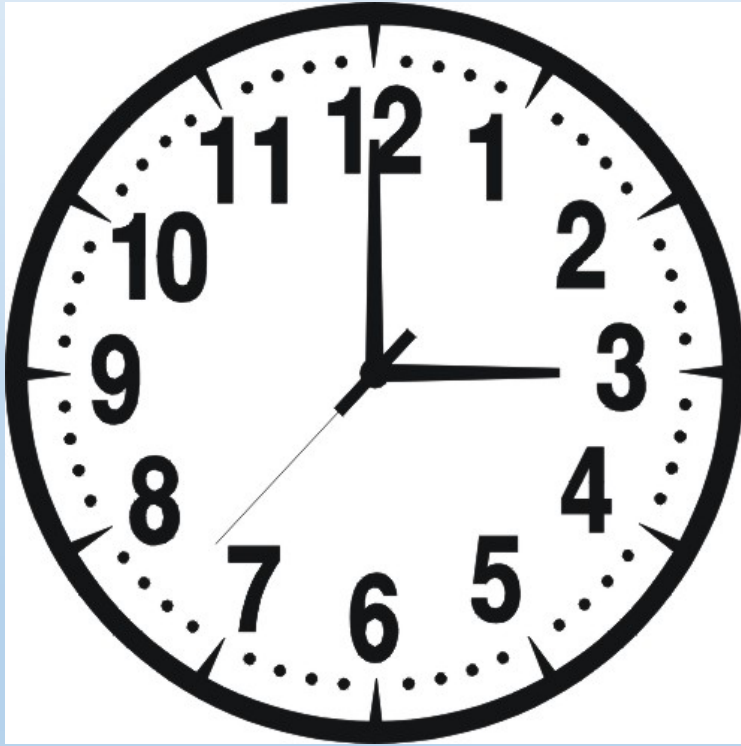
- **Ona kimsenin inanmayacağından korkarlar.**
- **Cinsel istismarın kendi hataları olduğundan ve bu yüzden başlarının belaya girmesinden korkarlar.**
- **Çocuk,böyle bir şeyi nasıl anlatacağını bilmeyebilir.**

- Bu davranışlardan hoşlanmadığı halde, istismar eden kişiyi sevebilir ve onun başının belaya girmesinden korkabilir.
- İstismar eden kişi tarafından tehdit edilmiş; korkutulmuş olabilir.
- Bazı çocuklar bunun yanlış olduğunu bilmeyebilir.
- Daha büyük çocuklar bu konuda konuşmaktan utanç duyabilir.
- Çocuk konuşmak için uygun zaman, zemin ve kişi olmadığını düşünebilir.

Çocuklar Sonunda Nasıl Söylerler?

- İstismarın derecesi, sıklığı artar ve çocuğu korkutursa.
- Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse.
- Söylenmesi gerektiğini öğrenirse.

Çocuklar sırlarını en yakın arkadaşları ile paylaşmak isteyebilirler.

- Kardeşleri kendisinin ilk istismar edildiği yaşa gelmişse onları korumak maksadıyla.
- Ergenliğe gelmişse hamilelikten korkar ya da istismarcının baskısından kurtulmak için.
- Çocuk güvenebileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman.
- Fiziksel bir yakınma sonrası doktora gittiğinde.

ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARININ SONUÇLARI

- 1- Giderek artan cinsel davranışlar.**
- 2- Suçluluk duygusu.**
- 3- Depresyon gelişme riski.**
- 4- Anksiyete , travma sonrası stres**
- 5- Kendine zarar verme, intihar düşüncesi.**
- 6- Kişilik bozuklukları.**
- 7- Alkol ve uyuşturucu kullanımında artış**
- 8- Eğitim Öğretiminde başarısızlık**

Cinsel İstismarın Her Derecesi İçin Akılda Tutulması Gerekenler

**“KİMSE CİNSEL İSTİSMARA MARUZ
KALMAK İSTEMEZ”**

“KİMSE CİNSEL İSTİSMARI HAK ETMEZ”

**“HİÇBİR DAVRANIŞ CİNSEL İSTİSMAR
İÇİN NEDEN OLARAK GÖSTERİLEMEZ”**

**“HER TÜR CİNSEL İSTİSMAR KANUNLAR
VE TOPLUM ÖNÜNDE SUÇTUR. BÜTÜN
TOPLUMLARDA NEFRETLE KARŞILANIR”**

ÇOCUKLARINIZA ÖĞRETEBİLECEKLERİNİZ.

Yabancılar konusunda çocuklar eğitilmelidir.

Çocuk yabancı birisinin verdiği hediye türü ne olursa olsun kabul etmemesi, ille de kabul etmek istiyorsa mutlaka anne babasına sorması öğretilmelidir.

Yabancılardan gelen yardım tekliflerini kabul etmemesi öğretilmelidir.

Küçük örneklerle anlatılabilir. Şöyle şöyle olursa ne yaparsın gibi sorular hem çocuğun mevcut bilgilerini test eder hem de daha iyi kavramasını sağlar.

Örneklerle anlatın.

Sen yolda yürürken yanına araba yanaşıp sana bir adres sorsa, kendilerini o adrese götürmelerini isterse ne yaparsın ??

Okul çıkışında bir kadın gelse, annen hasta oldu hastanede yatıyor, seni ona götüreceğim dese ne yaparsın.

Paketlerimi evime çıkarmama yardım eder misin diyen bir yabancıya yardım eder misin ?

Örneklerle anlatın.

**13yaşındaki
çocuğunuza 18-19
yaşında birisi gelse
senle arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye
sorsanız ?**

**16 yaşındaki
çocuğunuza 24-25
yaşında birisi sana
arkadaş olmak
istediğini söylese ne
yaparsın diye sorsanız ?**

**Arkadaşlıklar aynı yaş gruplarında olmalıdır.
Çocuklarınız öğretmelisiniz. Okuldan ve kendi
yaş grubundan arkadaşlıklar edinmesini.**

Örneklerle anlatın.

Sen parkta oynarken yanına bir adam gelse, köpeğini kaybettiğini, onunla birlikte aramanı istese ne yaparsın.

Yapılan araştırmalar bu gibi bir durumda çocukların yüzde sekseninin bu teklifi kabul ettiğini göstermiştir.

❖ Cinsel yönden kötüye kullanıma yada kendisine zorla dokunmaya kalkışan, bir yere götürmeye çalışan birisi ile karşılaştıklarında **"YÜKSEK SESLE BAĞIRMALARI"** öğretilmelidir.

❖ Çocuklara oyun, çalışma yaptıkları yerlerin insanların kalabalık olduğu yerler olduğu öğretilmeli. **TENHA YERLER** hakkında bilgi verilmeli. İssiz sokak araları, parklar, inşaatlar vb.

❖ Çocuklara oyun, çalışma yaptıkları yerlerin insanların kalabalık olduğu yerler olduğu öğretilmeli. Tenha yerler hakkında bilgi verilmeli. Issız sokak araları, parklar, inşaatlar vb.

❖ Bazı çocuklar korkak olmadıklarını göstermek için uygun olmayan yerlerden geçmek isteyebilirler. **Tedbirin korkaklık olmadığı öğretilmelidir.**

Rahatsız olacakları herhangi bir biçimde, kendilerine **“DOKUNDURTMAMA”** hakkına sahip oldukları öğretilmelidir.

Vücutlarının özel yerleri yaralandığı ya da hastalandığında yalnız doktorların veya ana babalarının dokunabileceği öğretilmelidir.

Başka yada yabancı birisinin böyle bir istekte bulunması halinde derhal oradan uzaklaşması, ailesine haber vermesi öğretilmelidir.

- ❖ Zorla kötüye kullanıma kalkışan birisi ile karşılaştıklarında "yüksek sesle bağırımları" öğretilmelidir.
- ❖ Çocuklara kötüye kullanıldıklarını **KİME (ANNE VE BABAYA) VE NASIL ANLATACAKLARI** öğretilmelidir.

❖ **Çocuklara kapı eğitimi verilmelidir.**

Evde birisi dahi olsa kapıyı yabancı birisi açmaması gerektiği öğretilmelidir.

❖ Tanıdık dahi olsa eve kimleri alıp almayacağı öğretilmelidir. Mesela teyzen geldiğin alabilirsin.

❖ Çocuklarınıza nereye giderlerse gitsinler **gittikleri yeri size söylemeleri** konusunda eğitin.

❖ **Arkadaşlarını ve onların ailelerini mutlaka tanıyın.**

❖ **Çocuklara kaybolma eğitimi verilmelidir.**

Herhangi bir yerde kaybolduğunda, yolunu şaşırdığında neler yapması gerektiğini öğretin.

❖ **Kimlerden yardım alabileceğini öğretin.**
Sizin evinizin telefon numaralarını ezbere öğretin. Polis,jandarma, resmi kurumlar.

❖ Çocuklarınıza **SİZE**
GÜVENMELERİNİ
öğretin.**SEVGİ**
gösterin.

SEVGİ GÖREN
ÇOCUKLAR EN
GÜVENLİ YERİN AİLE
OLDUĞUNU BİLİR.

SEVGİNİZİ DAVRANIŞLARINIZLA GÖSTERİN.

Çocukları İstismardan Korumak İçin Ebeveynlere Öneriler

- **Çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olun. Ailesiyle sağlıklı iletişim kurabilen, sevgisaygı ortamında büyüyen çocuklar hem istismara uğrama konusunda daha az risk taşırlar, hem de başlarına gelen olumsuz olaylarda ailelerinden destek isteyebilirler**
- **Çocuğunuzun öğretmeni, rehber öğretmeni ve okul müdürüyle tanışın. Okulun istismar konusundaki politikalarını öğrenin ve bu politikaların doğru uygulanması için işbirliği yapın**

- Çocuğunuzun sağlıklı arkadaşlıklar geliştirmesine yardımcı olun. Kalabalık içinde olmak güven verir ve zorbalar arkadaş çevresi olan çocukları daha az hedef seçerler.
- Çocuğunuza şiddetin kabul edilemez olduğunu öğretin. Çocukların % 60'ı istismara tanık olurlar. Bu çocuklar, diğerlerinin davranışlarını etkilemede ve mağdurlara yardımcı olmada hayati bir role sahiptir.
- Çocuğunuza istismarı nasıl şikayet edeceklerini öğretin. Kendiniz de bu durumlarda nereden yardım istenebileceğini öğrenin.

İHMAL VE İSTİSMAR VAKALARI İLE KARŞILAŞTIĞINIZDA

- **Destek Hattı : ALO 183**
- **Çocuk Şubesi : 0322 344 11 11**

T.C.K. MADDE 278 - 279

HER VATANDAŐ ÇOCUĞA KARŞI İŐLENMEKTE OLAN İSTİSMAR SUÇUNU BİLDİRMEKLE YÜKÜMLÜDÜR.

Madde 278 - (1) İŐlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 279 - (1) Kamu adına soruŐturma ve kovuŐturmayı gerektiren bir suçu işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır